

Økonomi- og Erhvervsministeriet
Forsvarsministeriet

København den 11. juni 2010

Fremtidig praksis i forhold til indgåelse af industrisamarbejdsaftaler

På basis af faldet i antallet og værdien af nye industrisamarbejdsaftaler har der været ført drøftelser mellem Økonomi- og Erhvervsministeriet og Forsvarsministeriet omkring administrationen af reglerne for industrisamarbejde. Baggrunden har været uenighed om fortolkningen af, hvilke anskaffelser der, jf. *cirkulære nr. 75 af 4. oktober 2006 om industrisamarbejde ved køb af forsvarsmateriel (cirkulæret)*, er omfattet af kravet om industrisamarbejde.

Økonomi- og Erhvervsministeriet og Forsvarsministeriet er enige om, at spørgsmålet vedr. industrisamarbejdskrav ved forsvarets anskaffelser af forsvarsmateriel fremadrettet behandles efter følgende procedure:

1. Ved alle påtænkte anskaffelser for over 5 mio. kr. hos udenlandske leverandører skal forsvaret - forud for indhentning af tilbud hos leverandører eller udsendelse af udbudsmateriale - kontakte Erhvervs- og Byggestyrelsen (EBST) med henblik på afklaring af, hvorvidt anskaffelsen er omfattet af industrisamarbejde. Partnerne er enige om, at afklaringen skal ske hurtigst muligt og normalt inden for 7 - 30 dage afhængig af anskaffelsens karakter.

Forsvaret anlægger med henblik på afklaringen en vurdering af, hvorvidt materiellet, på baggrund af bilag 1, vurderes at være "forsvarsmateriel".

Forsvaret må ikke over for udenlandske leverandører anlægge vurderinger om industrisamarbejdskravet uden forudgående koordination med EBST. Dette gælder også anskaffelser, der efter forsvarets vurdering ikke medfører krav om industrisamarbejde.

2. EBST træffer afgørelse om, hvorvidt anskaffelser er omfattet af industrisamarbejde på baggrund af cirkulæret, de i bilag 1 beskrevne retningslinjer samt de fra forsvaret modtagne oplysninger. EBST har i forbindelse med afgørelsen mulighed for at indhente yderligere oplysninger fra forsvaret samt at drøfte spørgsmål i *Følgegruppen for Industrisamarbejdsaftaler*.

3. Såfremt anskaffelsen er omfattet af industrisamarbejde, notificerer forsvaret hurtigst muligt EBST om anskaffelsens forventede kontraktsum og kontrakt dato, jf. cirkulærets § 1. Notifikationsforpligtelsen gælder, uanset der udsendes et formelt

udbudsmateriale og gælder alle kontrakter på over 5 mio. kr. samt alle kontrakter med leverandører, der har en industrisamarbejds- eller bankingaftale med EBST.

4. EBST indgår herefter en industrisamarbejdsaftale med leverandøren senest 30 dage inden kontraktunderskrivelsen og notificerer forsvaret om dette, jf. cirkulærets § 2, stk. 2. Herefter kan forsvaret indgå kontrakt med den udenlandske leverandør. Efter kontraktunderskrivelsen notificerer forsvaret EBST, jf. cirkulærets § 2, stk. 6. Under de nuværende regler medfører anskaffelser på mellem 5 og 25 mio. kr. en såkaldt sovende industrisamarbejdsaftale (ICC3), der aktiveres, såfremt der akkumuleres yderligere ordrer for samlet mere end 25 mio. kr. over 5 år. Denne bagatelgrænse søges hævet fra 25 til 50 mio. kr. med virkning fra 1. august 2010, således at proceduren ved mindre enkeltindkøb forenkles.

5. Der afholdes et årligt møde med deltagelse fra begge ministerier, hvor status på den praktiske administration af industrisamarbejdet drøftes og evalueres. Mødet afholdes senest den 1. juni det pågældende år.

Bilag 1: Retningslinjer for hvilke anskaffelser der er omfattet af hhv. undtaget for kravet om industrisamarbejde

I cirkulære nr. 75 af 4. oktober 2006 om industrisamarbejde ved køb af forsvarsmateriel udstedt af økonomi- og erhvervsministeren fremgår, at der skal stilles krav om industrisamarbejde, når forsvaret anskaffer forsvarsmateriel. Nedenfor behandles, hvilke overvejelser der skal indgå, når EBST træffer afgørelse om, hvorvidt en konkret anskaffelse er omfattet af regelsættet.

Af Rådets direktiv nr. 2009/81/EF af 13. juli 2009 om udbudsforretninger for vareindkøb- og tjenesteydelser på forsvars- og sikkerhedsområdet fremgår, i hvilke tilfælde, undtagelsesbestemmelsen fra EU-traktatens bestemmelser om blandt andet fri konkurrence på markedet vil kunne fraviges. I betragtningerne til direktivet er det anført, at der ved forsvarsmateriel blandt andet kan forstås:

... produkttyper, som er opført på listen over våben, ammunition og krigsmateriel i Rådets afgørelse 255/58 af 15. april 1958. Listen omfatter dog kun materiel, som er designet, udviklet og fremstillet til specifikt militære formål, og som sådan er listen generisk, og skal fortolkes bredt i lyset af den løbende udvikling, som teknologien, indkøbspolitikkerne og de militære behov undergår, og den heraf følgende udvikling af nye typer af materiel. Ved militært materiel bør man endvidere forstå produkter, som oprindeligt har været beregnet til civil anvendelse, men siden er blevet tilpasset til militære formål med henblik på anvendelse som våben, ammunition eller krigsmateriel. (Betragtning 10).

Endvidere bør begrebet forsvarsmateriel omfatte hele produktets levetid, dvs. i forbindelse med forskning og udvikling, industriel udvikling, produktion, reparation, modernisering, ændring, vedligeholdelse, logistik, uddannelse, prøvning, udtagning og bortskaffelse. (Betragtning 12), samt levering af dele, komponenter og/eller delmontage. (Betragtning 12).

Konkret medfører ovenstående definition, at følgende er omfattet af kravet om industrisamarbejde (listen er ikke udtømmende):

- Våben og ammunition: herunder håndvåben og våbensystemer, missiler og missilsystemer, artillerisystemer og ammunition.
- Armering og pansring: herunder beskyttelsessystemer, pansring og selvbeskyttelse.
- Militære kampenheder: herunder kampkøretøjer, infanterikampkøretøjer, kampvogne, bæltekøretøjer, pansrede køretøjer og armerede ambulancer, maritime helikoptere, kampfly, orlogsskibe.
- Militære støtteenheder: herunder transport- og inspektionsfly samt træningsfly, rednings- og transporthelikopter.
- Ingeniørmateriel: herunder feltbromateriel, ingeniør- og konstruktionsmaskiner, minekastere, ammunitions- og minerydningsmateriel, minepløve, bjærgningskøretøjer.
- Radar og rekognosceringssystemer: herunder sensorer og opklaringssystemer, flybårne rekognosceringssystemer, sensoridentifikation, navigationssystemer.
- Kommando-, kontrol- og informationssystemer: herunder hardware og softwaresystemer til kommunikation og satellitkommunikation,
- Personlig udrustning, såfremt der er tale om højteknologisk materiel eller udstyr der er tilpasset militære formål.
- Opgradering, opdatering og levetidsforlængelse af ovenstående materieltyper.

- Initialuddannelse i forbindelse med anskaffelse af ovenstående materieltyper.
- Vedligeholdelse af og reservedele til materieltyper, der indkøbes af forsvaret, herunder Performance Based Logistics samt leasing og leje af materiel.

Særlig opmærksomhed rettes imod sidstnævnte produkter, der ofte vil være en blanding af forsvars- og civilt materiel samt militære og civile tjenesteydelser. En underopdeling vil derfor som regel være nødvendig for at vurdere, hvorvidt de enkelte elementer heraf er omfattet af industrisamarbejde.

Konkret medfører ovenstående definition, at følgende produkter, der i betydeligt omfang også anvendes af civile virksomheder, ikke er omfattet af kravet om industrisamarbejde (listen er ikke udtømmende):

- Isbrydere, miljøskibe og miljømateriel.
- Personbiler, lastbiler, terrængående hjulkøretøjer.
- Rendegravere, dozere, generatorer, traktorer, brand- og redningstjeneste.
- Kystradarer, lufttrafikkontrolsystemer og indflyvningsradarsystemer.
- Logistik-, lejr- og sanitetsmateriel: herunder sygehjælpertasker, felthospitaler, tandlægeudstyr, kabysgrej, containere mv.
- Uniformer, tasker, soveposer, dykkermateriel.

Da de angivne lister ikke er udtømmende, skal det fortsat i hver enkelt tilfælde vurderes, hvorvidt materielgenstanden under anskaffelse er ”forsvarsmateriel”.

Ved vurdering af, hvorvidt en anskaffelse er omfattet af kravet om industrisamarbejde, har det ikke betydning:

- Hvorvidt der er tale om en førstegangsanskaffelse, en genanskaffelse eller en supplerende anskaffelse.
- Hvorvidt anskaffelsen medvirker til at opretholde kapacitet på et givent område.
- Hvorvidt anskaffelsen gennemføres i henhold til EU's udbudsregler.
- Hvorvidt anskaffelsen sker gennem en udenlandsk stat (government to government)

Endeligt er ordrer placeret i Danmark, anskaffelse af brugt eller civilt materiel, projektadministration og -dokumentation, tjenesterejser og uddannelse i forbindelse med udbudsprojekter samt bygge- og anlægsarbejder undtaget fra kravet om industrisamarbejde.